

8. The k -Insertion Channel

In the k -insertion channel $S_{i,k}$, k arbitrary bits are inserted to the transmitted word uniformly at random. Assume the transmitted word x is arbitrary in $\{0,1\}^n$. A decoder $\mathcal{D}$ for this channel receives the noisy word of length $n + k$ and returns a decoded word $\hat{x}$. Its average decoding error probably is given by $P_{err}(S_{i,k}, \mathcal{C}, \mathcal{D}) = \frac{\sum_{c \in \mathcal{C}} P_{err}(c, d)}{|\mathcal{C}|}$, where

$$P_{err}(c) = \sum_{y: \mathcal{D}(y) \neq c} \frac{d_L(\mathcal{D}(y), c)}{|\mathcal{C}|} \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}}$$

The goal is to find a decoder that minimizes the average decoding error probability for $k = 1$.

בפרויקט זה נעבוד על שאלה 8 עבור המקרה הלא בינארי מעל א"ב בגודל q . נוכיח כי המפענח האופטימלי $\mathcal{D}_{opt}$ הוא מפענח "היברדי" שמחזיר עבור מילים בעלות $run\text{-}length$ שגדול ממחצית אורך המילה, מילה בקוד ועבור שאר המילים את המילה שנשלחה, ללא תלות ב- q . יתרה מזאת, נראה נוסחה סגורה לחישוב P_{err} עבור מפענח אופטימלי.

סימונים:

- Σ_q – קבוצת התווים בא"ב
- Σ_q^n – קבוצת כל המילים באורך n מעל א"ב q
- $\Sigma_{q,r}^n$ – קבוצת כל המילים ב- Σ_q^n כך שאורך הרצף הארוך ביותר של תו בודד (run) במילה הוא r
- $r_{c,y}$ – אורך הרצף ב- y ממנו הוסר ביט בכדי לקבל את $c \in D_1(y)$
- $r_{\max}^y$ – אורך רצף ארוך ביותר של תו בודד ב- y
- $c_{\max}^y$ – מילה המתקבלת ע"י הסרת ביט מרצף ארוך ביותר ב- y
- $\mathcal{D}_{\max}(y) = c_{\max}^y$ – מפענח המקיים
- נשים לב כי אם $r_{\max}^y \leq \frac{|y|}{2}$ אזי $c_{\max}^y$ לא בהכרח יחיד שכן יתכן יותר מרצף אחד באורך מקסימלי.

טענות עזר:

טענה #1:

נגדיר $r_{c,y}$ אורך הרצף ב- y שממנו הוסר ביט בכדי לקבל את $c \in D_1(y)$, אם לא ניתן לקבל את c , קרי $c \notin D_1(y)$, אז נגדיר $r_{c,y} = 0$.

עבור $y \in \Sigma_q^{n+1}$ ועבור $c \in D_1(y)$ מתקיים כי $\frac{r_{c,y}}{q \cdot |y|} \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k=1}}$ הוכחה:

ההסתברות לקבל את המילה y ע"י הוספת ביט אקראי ל- $c \in D_1(y)$ היא $\frac{m}{q \cdot |y|}$ כאשר:

המונה m הוא מספר האינדקסים שבהם אם נוסיף ביט ספציפי מתוך $[q]$ ל- c נקבל את y , שזה שקול לאורך הרצף בו חסר ביט מתוך $[q]$ ביחס ל- y .
המכנה הוא מספר האפשרויות השונות להוספת ביט מתוך $[q]$ ל- c .

טענה #1.1:

נגדיר $c_{\max}^y$ מילה המתקבלת ע"י הסרת ביט מרצף ארוך ביותר ב- y .

$$\operatorname{argmax}_c \Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} = c_{\max}^y \text{ מתקיים } y \in \Sigma_q^{n+1}$$

הוכחה:

לפי טענה 1, $\Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} = \frac{r_{c,y}}{q \cdot |y|}$, מכיוון שהמכנה קבוע לכל c , אזי תוצאה מקסימלית תתקבל עבור $r_{c,y}$ מקסימלי.

מציאת מפענח $\mathcal{D}$ אשר מביא למינימום את $P_{err}(S_{i,k=1}, \mathcal{C}, \mathcal{D})$

תחילה ננתח את $P_{err}(S_{i,k}, \mathcal{C}, \mathcal{D})$:

$$P_{err}(S_{i,k}, \mathcal{C}, \mathcal{D}) = \frac{\sum_{c \in \mathcal{C}} P_{err}(c, \mathcal{D})}{|\mathcal{C}|} = \frac{1}{|\mathcal{C}|} \cdot \sum_{c \in \mathcal{C}} \sum_{y: \mathcal{D}(y) \neq c} \frac{d_L(\mathcal{D}(y), c)}{|c|} \cdot \Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = \quad (1)$$

$$\begin{aligned} & \frac{1}{|\mathcal{C}|} \cdot \sum_{c \in \mathcal{C}} \sum_{y \in I_1(c)} \frac{d_L(\mathcal{D}(y), c)}{|c|} \cdot \Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = \quad (2) \\ & \frac{1}{|\mathcal{C}|} \sum_{y \in \Sigma_q^{n+1}} \sum_{c \in D_1(y)} \frac{d_L(\mathcal{D}(y), c)}{|c|} \cdot \Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = \\ & \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \sum_{y \in \Sigma_q^{n+1}} \sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} \end{aligned}$$

נימוקים:

$$(1) \text{ נראה שעבור } y \notin \{y: \mathcal{D}(y) \neq c\} \cap I_1(c) \text{ מתקיים כי } \frac{d_L(\mathcal{D}(y), c)}{|c|} \cdot \Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = 0$$

- מכיוון שכל $y \in I_1(c)$ שמקיים $\mathcal{D}(y) = c$ מקיים $d_L(\mathcal{D}(y), c) = 0$

- מכיוון שכל $y \notin I_1(c)$ שמקיים $\mathcal{D}(y) \neq c$ מקיים $\Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = 0$

לכן הסכום לא משתנה.

$$(2) \text{ החלפת סדר הסכימה. אנחנו יודעים ש- } c \in D_1(y) \text{ אם ורק אם } y \in I_1(c)$$

מטרתנו היא למצוא $\mathcal{D}: \Sigma_q^{n+1} \rightarrow \Sigma_q^*$ שמביא למינימום את $P_{err}(S_{i,k=1}, \mathcal{C}, \mathcal{D})$.

נשים לב כי עבור מפענח $\mathcal{D}_0$ כלשהו, ההגדרה של $\mathcal{D}_0(y_1)$ אינה תלויה בהגדרה של $\mathcal{D}_0(y_2)$ עבור $y_1 \neq y_2$, לכן מאי

תלות ומלינאריות החיבור, בכדי להביא את $P_{err}(S_{i,k}, \mathcal{C}, \mathcal{D})$ למינימום, נרצה לכל $y \in \Sigma_q^{n+1}$ להביא למינימום כל

מחובר מהצורה $\sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}}$, כלומר:

$$\min_{\mathcal{D}} P_{err}(S_{i,k}, \mathcal{C}, \mathcal{D}) = \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \sum_{y \in \Sigma_q^{n+1}} \min_{\mathcal{D}(y)} \sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}}$$

נראה כי $\mathcal{D}_{opt}(y) \in D_1(y) \cup y$

נבחן את $\sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}$

עבור y כלשהו, קלט של המפענח, נחלק למקרים ונבחן את התנהגות המפענח. נשים לב שעבור y, c כלשהו, הגדרת $\mathcal{D}(y)$ כלל לא משפיעה על $\Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}$ שנשאר קבוע:

א. $\mathcal{D}(y) \in \Sigma_q^{n+1}$

$c \in \Sigma_q^n$, לכן $d_L(\mathcal{D}(y), c) \geq 1$ לכל c , שכן על מנת להגיע למחרוזות זהות נצטרך להוסיף לפחות תו אחד ל- c . מכיוון שאנחנו מתעניינים ב- $c \in D_1(y)$, אזי $d_L(y, c) = 1$. לכן $\mathcal{D}(y) = y$ הוא אופטימלי מבין כל המילים באורך $n + 1$ כיוון שהמרחק שלו מכל $c \in D_1(y)$ הוא המינימלי האפשרי מבין כל המילים באורך $n + 1$.

$$\sum_{c \in D_1(y)} \overline{d_L(\mathcal{D}(y), c)}^{\geq 1} \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} \geq \sum_{c \in D_1(y)} \overline{d_L(y, c)}^1 \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}$$

ב. $\mathcal{D}(y) \in \Sigma_q^n$

יהיו $c_1 \neq c_2$ כך ש- $|c_1| = |c_2|$, אזי $d_L(c_1, c_2) \geq 2$, כיוון שאם 2 המחרוזות שונות הן שונות בלפחות תו אחד שנדרש להחליף אותו, והחלפה היא החסרה והוספה של תו.

מכיוון שאנחנו מתעניינים ב- $c \in D_1(y)$, אזי אם נגדיר $\mathcal{D}(y) = c_0 \in D_1(y)$ מתקיים שאם $c \in D_1(y)$ אז $d_L(c_0, c) \leq 2$ מאי שיוויון המשולש (מרחק לווינסטיין הוא מטריקה) מכיוון ש:

$$d_L(\mathcal{D}(y), c) \leq d_L(\mathcal{D}(y), y) + d_L(y, c) = 1 + 1 = 2$$

נשים לב ש- $d_L(\mathcal{D}(y), y), d_L(y, c) = 1$ ש- $c \in D_1(y)$.

משמע, מאיחוד 2 טענות אלו, נקבל כי עבור $\mathcal{D}(y) = c_0 \in D_1(y)$ אם $c_0 \in D_1(y)$ אז כל המרחקים שלנו יהיו 2 פרט למרחק מ- c_0 עצמה שיהיה 0. לעומת זאת אם $c_0 \notin D_1(y)$ אזי כל המרחקים שלנו יהיו לפחות 2. ולכן:

$$\begin{aligned} \sum_{c \in D_1(y)} \overline{d_L(\mathcal{D}(y) \notin D_1(y), c)}^{\geq 2} \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} \\ \geq \sum_{c \in D_1(y)} \overline{d_L(\mathcal{D}(y) \in D_1(y), c)}^{\leq 2} \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} \end{aligned}$$

ג. $\mathcal{D}(y) \in \Sigma_q^{n-1}$

כל מילה באורך $n - 1$ תהיה רחוקה ממילה $c \in \Sigma_q^n$ לפחות ב-1, לכן לא נוכל להשיג תוצאות טובות מאפשרות (א), $\mathcal{D}(y) = y$.

ד. $\mathcal{D}(y) \in \Sigma_q^m, m \geq n + 2 \text{ or } m \leq n - 2$

כל מילה שאורכה רחוק ב-2 מאורך מילה $c \in \Sigma_q^n$, תהיה רחוקה במרחק לווינסטיין של לפחות 2 מאותה מילה, לכן לא נוכל להשיג תוצאות טובות מאפשרות (ב), $\mathcal{D}(y) = c_0 \in D_1(y)$.

כיוון שזו הייתה חלוקה של כלל האפשרויות, ניתן להסיק כי בהינתן y , נרצה להגדיר את $\mathcal{D}(y)$ להיות שווה ל- y עצמו או ל- $c \in D_1(y)$.

נראה כי עבור מקרה ב', $\mathcal{D}(y) = c_0 \in D_1(y)$, מפענח אופטימלי הוא $\mathcal{D}_{max}(y)$, כלומר $c_0 = c_{max}^y$, מילה המתקבלת ע"י הסרת ביט מרצף ארוך ביותר ב- y :

תחת התנאי ש- $\mathcal{D}(y) \in D_1(y)$ נרצה להביא למינימום את $\Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}}$

נזכור כי לפי הניתוח של מקרה ב', לכל זוג מילים $c_1, c_2 \in D_1(y)$ מתקיים:

$$d_L(c_1, c_2) = \begin{cases} 0 & c_1 = c_2 \\ 2 & c_1 \neq c_2 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} & \sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} \\ &= 2 \cdot \sum_{c \in D_1(y) \setminus \{c_0\}} \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} + 0 \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c_0 \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} \\ &= 2 \cdot \left(\left(\sum_{c \in D_1(y)} \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} \right) - \Pr\{y \text{ rec. } | c_0 \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} \right) \end{aligned}$$

ניתן לראות כי התוצאה המינימלית תתקבל עבור $c_0 = c_{max}^y$, כיוון שלפי טענה 1.1 $\Pr\{y \text{ rec. } | c_0 \text{ trans.}\}_{S_{d,k}}$ מקסימלי עבור $c_0 = c_{max}^y$, ובכדי להקטין את הסכום הכולל נרצה להחסיר מחובר גדול ככל האפשר.

נראה כי:

$$\sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = \frac{1}{q} \quad \text{א. עבור } \mathcal{D}(y) = y \text{ מתקיים כי}$$

$$\text{ב. עבור } \mathcal{D}_{max}(y) \text{ מתקיים כי } \sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = 2 \cdot \left(\frac{n+1-r_{max}^y}{q(n+1)} \right)$$

r_{max}^y הוא אורך הרצף הארוך ביותר של תו בודד (run) ב- y

: $\mathcal{D}(y) = y$

נגדיר $r_{c,y}$ אורך הרצף ב- y שממנו הוסר ביט בכדי לקבל את $c \in D_1(y)$

$$\sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = \quad (1)$$

$$\sum_{c \in D_1(y)} 1 \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = \sum_{c \in D_1(y)} \frac{r_{c,y}}{q(n+1)} = \frac{|y|}{q(n+1)} = \frac{n+1}{q(n+1)} = \frac{1}{q} \quad (2)$$

(1) לכל $c \in D_1(y)$ מתקיים כי $d_L(c, y) = 1$

(2) לפי טענה 1.

(3) מתקיים כי $\sum_{c \in D_1(y)} r_{c,y} = |y|$, כיוון שייתקבלו מילים שונות ע"י הסרת ביט מרצפים שונים (הסרת ביטים

באינדקסים שונים מאותו הרצף תתן את אותה המילה), וסך אורכי הרצפים הוא $|y|$.

: $\mathcal{D}_{\max}(y)$

$$\begin{aligned}
& \sum_{c \in \mathcal{D}_1(y)} d_L(\mathcal{D}_{\max}(y), c) \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} = \\
& 2 \cdot \sum_{c \in \mathcal{D}_1(y) \setminus \{c_{\max}^y\}} \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} + 0 \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c_{\max}^y \text{ trans.}\} = \\
& 2 \cdot \left(\left(\sum_{c \in \mathcal{D}_1(y)} \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} \right) - \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c_{\max}^y \text{ trans.}\} \right) = \\
& 2 \cdot \left(\frac{1}{q} - \frac{r_{\max}^y}{q(n+1)} \right) = 2 \cdot \left(\frac{n+1-r_{\max}^y}{q(n+1)} \right)
\end{aligned}$$

(1) לכל זוג מילים $c_1, c_2 \in \mathcal{D}_1(y)$ מתקיים:

$$d_L(c_1, c_2) = \begin{cases} 0 & c_1 = c_2 \\ 2 & c_1 \neq c_2 \end{cases}$$

(2) עבור $\mathcal{D}(y) = y$ הראנו כי $\sum_{c \in \mathcal{D}_1(y)} \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} = \frac{1}{q}$ ולפי טענה 1:

$$\Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c_{\max}^y \text{ trans.}\} = \frac{r_{\max}^y}{q(n+1)}$$

עד כה הראינו כי עבור $y \in \Sigma_q^{n+1}$ כלשהו קיימות 2 אפשרויות "מתחרות" כאופציות אופטימליות להביא למינימום את:

$$\sum_{c \in \mathcal{D}_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}$$

וחישבנו גודל זה עבור כל אחת מן האפשרויות. כעת נותר להשוות בין 2 האפשרויות ולהחליט איזו עדיפה לכל y .נראה כי עבור $r \geq \frac{n+1}{2}$ נעדיף להשתמש ב- $\mathcal{D}_{\max}$ על פני y

$$\begin{aligned}
\sum_{c \in \mathcal{D}_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y) = y, c) \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} & \geq \sum_{c \in \mathcal{D}_1(y)} d_L(\mathcal{D}_{\max}(y), c) \cdot \Pr_{S_{d,k}}\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} \\
\frac{1}{q} & \geq 2 \cdot \left(\frac{n+1-r_{\max}^y}{q(n+1)} \right) \\
\frac{1}{2} & \geq \left(\frac{n+1-r_{\max}^y}{n+1} \right) = 1 - \frac{r_{\max}^y}{n+1} \\
\frac{r_{\max}^y}{n+1} & \geq \frac{1}{2} \\
r_{\max}^y & \geq \frac{n+1}{2}
\end{aligned}$$

לכן, $\mathcal{D}_{opt}$ המוגדר באופן הבא הוא המפענח האופטימלי:

$$\mathcal{D}_{opt}(y) = \begin{cases} c_{\max}^y & r_{\max}^y \geq \frac{n+1}{2} \\ y & r_{\max}^y < \frac{n+1}{2} \end{cases}$$

ראינו כי מפענח המחזיר $\mathcal{D}(y) = c_{\max}^y$ or y מחזיר אחת מ-2 אפשרויות אופטימליות, וראינו כיצד לבחור באופן מיטבי מבין 2 האפשרויות.

נוסחה סגורה למציאת $P_{err}(S_{i,k=1}, \mathcal{C}, \mathcal{D}_{opt})$

לשם נוחות עתידית, תחילה נבצע מספר חישובי עזר ונוסיף הגדרות:

נגדיר $\Sigma_{q,r}^{n+1}$ כל המילים באורך $n+1$ מעל א"ב בגודל q בעלות רצף מקסימלי באורך r .

נשים לב כי עבור $r \geq \frac{n+1}{2}$ חישוב $|\Sigma_{q,r}^{n+1}|$ אפשרי באופן הבא:

- עבור $r = n+1$ מתקיים $|\Sigma_{q,r}^{n+1}| = q$ כיוון שכל הביטים נדרשים עבור הרצף, לכן הם כולם זהים ונותר לקבוע את ערכם.
- עבור $r = n$ מתקיים $|\Sigma_{q,r}^{n+1}| = 2 \cdot q \cdot (q-1)$ כיוון שיש לנו 2 אפשרויות להחליט איזה ביט אחד לא ישתתף ברצף, הראשון / האחרון, ולאחר מכן יש לנו q אפשרויות לבחירת ערך הרצף, ועוד $q-1$ אפשרויות לבחירת הביט הנותר.
- עבור $n-1 \geq r \geq \frac{n+1}{2}$ מתקיים:

$$|\Sigma_{q,r}^{n+1}| = (n-r) \cdot q \cdot (q-1)^2 \cdot q^{n-r-1} + 2 \cdot q \cdot (q-1) \cdot q^{n-r}$$

מכיוון ש:

- ישנן $(n-r) = (n+1) - r - 2 + 1$ אפשרויות לתחילת הרצף כך שלא יגיע בקצוות. ישנן q אפשרויות לבחירת ערך הביט של הרצף. ישנן $(q-1)^2$ אפשרויות ל"ריפוד" הרצף, משמע הביטים הצמודים לרצף מימין ומשמאל שמשאירים אותו באורך זה. ישנן q^{n-r-1} אפשרויות למילוי שאר התווים.
- ישנן 2 אפשרויות לרצפים שנוגעים בקצוות. ישנן q אפשרויות לבחירת ערך הביט של הרצף. נדרש "לרפד" את הרצף מצד אחד בלבד, לכך יש $(q-1)$ אפשרויות. ישנן q^{n-r} אפשרויות למילוי שאר הביטים.
- נשים לב שכיוון שאורך הרצף שבחרנו גדול ממחצית אורך המילה, כל רצף שיווצר במילוי שאר הביטים בהכרח קטן ממחצית אורך המילה, ועל כן r הוא אורך הרצף המקסימלי.

נשים לב כי עבור $r < \frac{n+1}{2}$ חישוב $\Sigma_{q,r}^{n+1}$ הוא קשה יותר, מכיוון שיתכן ובמילה מסוימת ישנו יותר מרצף ארוך ביותר באורך r אחד ונצטרך להתמודד עם ספירות כפולות. עם זאת, חישוב הכמות הכוללת של מילים באורך $n+1$ מעל א"ב בגודל q בעלות אורך מקסימלי לכל היותר $\frac{n+1}{2}$ (ללא חלוקה פנימית כמה בכל r) הוא פשוט יחסית שכן הוא המשלים של כלל המרחב (q^{n+1}) לחישוב שעשינו קודם לכן. פורמלית:

$$\sum_{r=1}^{\frac{n+1}{2}-1} |\Sigma_{q,r}^{n+1}| = q^{n+1} - \sum_{r=\frac{n+1}{2}}^{n+1} |\Sigma_{q,r}^{n+1}|$$

לשמחתנו זהו הגודל שנצטרך בהמשך.

נגדיר $Pen(y, r)$ אשר מייצג את "קנס" הטעות בהינתן המפענח $\mathcal{D}_{opt}$, מילה y ואורך הרצף המקסימלי בה r , פורמלית:

$$Pen(y, r) = \begin{cases} 2 \cdot \left(\frac{n+1-r}{q(n+1)} \right) & r \geq \frac{|y|}{2} \\ \frac{1}{q} & r < \frac{|y|}{2} \end{cases}$$

משמע $Pen(y, r)$ מייצג את $\Pr_{S_{d,k}} \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}$ כפונקציה של y ושל r (שהוא עצמו

פונקציה של y)

נפתח את $P_{err}(S_{i,k}, \mathcal{C}, \mathcal{D}_{opt})$:

$$P_{err}(S_{i,k}, \mathcal{C}, \mathcal{D}_{opt}) = \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \sum_{y \in \Sigma_q^{n+1}} \sum_{c \in \mathcal{D}_1(y)} d_L(\mathcal{D}(y), c) \cdot \Pr_{S_{d,k}} \{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\} = \quad (1)$$

$$\frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \sum_{y \in \Sigma_q^{n+1}} Pen(y, r_{\max}^y) = \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \sum_{r=1}^{n+1} \sum_{y \in \Sigma_{q,r}^{n+1}} Pen(y, r) = \quad (2)$$

$$\begin{aligned} & \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \left(\sum_{r=1}^{\frac{n+1}{2}-1} \sum_{y \in \Sigma_{q,r}^{n+1}} Pen(y, r) + \sum_{r=\frac{n+1}{2}}^{n+1} \sum_{y \in \Sigma_{q,r}^{n+1}} Pen(y, r) \right) \\ &= \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \left(\sum_{r=1}^{\frac{n+1}{2}-1} \sum_{y \in \Sigma_{q,r}^{n+1}} \frac{1}{q} + \sum_{r=\frac{n+1}{2}}^{n+1} \sum_{y \in \Sigma_{q,r}^{n+1}} 2 \cdot \left(\frac{n+1-r}{q(n+1)} \right) \right) = \quad (3) \\ & \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \left(\frac{1}{q} \left(q^{n+1} - \sum_{r=\frac{n+1}{2}}^{n+1} |\Sigma_{q,r}^{n+1}| \right) + \sum_{r=\frac{n+1}{2}}^{n+1} 2 \cdot \left(\frac{n+1-r}{q(n+1)} \right) \cdot |\Sigma_{q,r}^{n+1}| \right) \end{aligned}$$

נימוקים:

(1) לפי הגדרת $Pen(y, r)$ (2) חלוקת הסכום למקרים לפי המקרים ב- $Pen(y, r)$

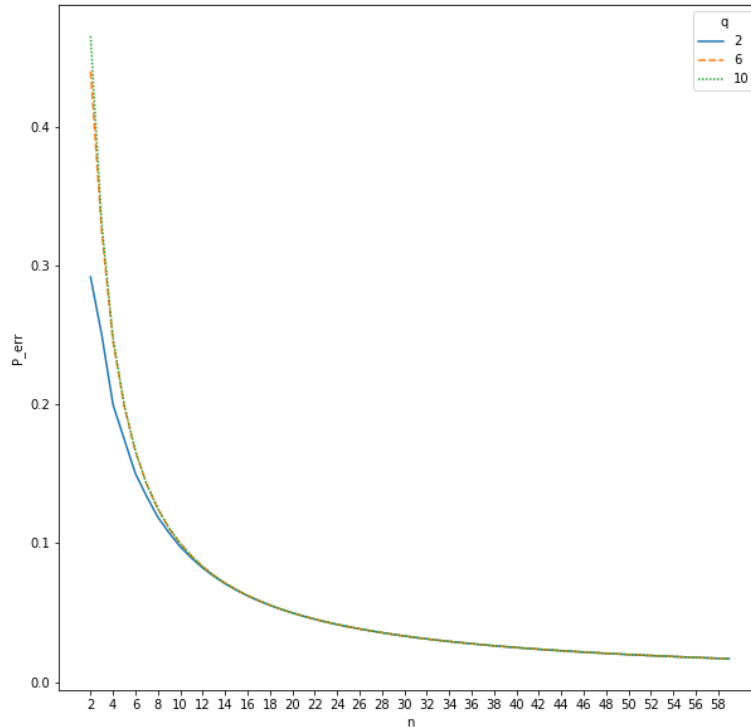
(3) לפי חישובי העזר קודם לכן

על מנת לוודא כי לא התבלבלנו בחישובים, ביצענו השוואה בין תוצאות הנוסחה הסגורה לחישוב P_{err} לבין חישוב ישיר של P_{err} ע"י שימוש ב- $\mathcal{D}_{opt}$ וסכימת הטעויות בסימולציה. להלן התוצאות לכל $q \in \{2, 3, 4\}$ ולכל $n \in \{2 \dots 7\}$

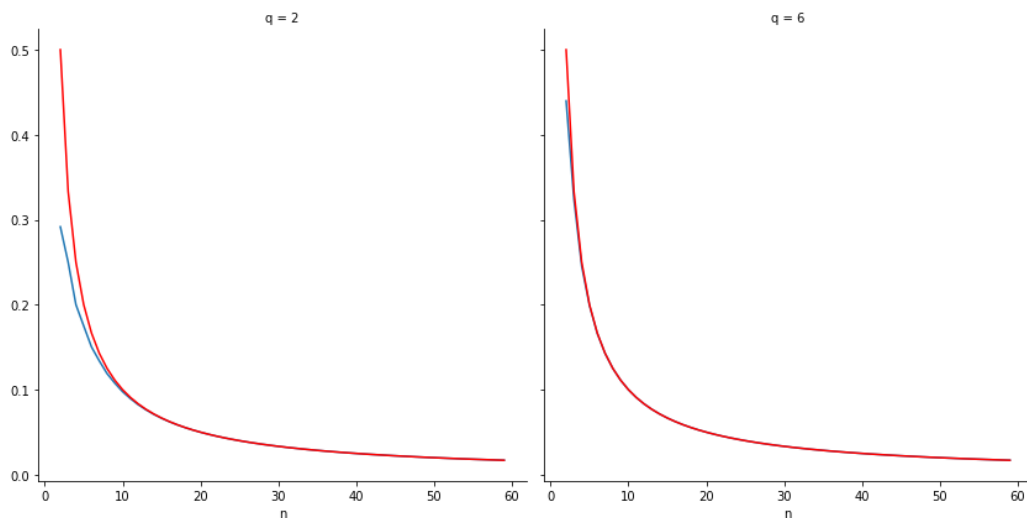
n	q	Direct	Closed form
2	2	0.291667	0.291667
3	2	0.250000	0.250000
4	2	0.200000	0.200000
5	2	0.175000	0.175000
6	2	0.150298	0.150298
7	2	0.133929	0.133929
2	3	0.370370	0.370370
3	3	0.296296	0.296296
4	3	0.229630	0.229630
5	3	0.192593	0.192593
6	3	0.162257	0.162257
7	3	0.141093	0.141093
2	4	0.406250	0.406250
3	4	0.312500	0.312500
4	4	0.239063	0.239063
5	4	0.196875	0.196875
6	4	0.164900	0.164900
7	4	0.142299	0.142299

ניתן להבחין כי התוצאות המתקבלות זהות (עד כדי שגיאות נומריות).
 נוסחה סגורה מאפשרת לנו לבחון את התנהגות P_{err} גם עבור n, q גדולים ולהשוות אותה לתוצאת מפענח "עצלן",
 $\mathcal{D}_{lazy}(y) = y$, אשר מחזיר תמיד את y , ומגיע ל- P_{err} שהינו $\frac{1}{n}$ (הוכחה בנספח).

ניתן לראות כי ככל ש- q גדול יותר כך P_{err} גדול יותר, אבל בכל מקרה הערך הדומיננטי הוא n , אורך המילה, וכש- n גדל P_{err} קטן מאוד מהר. בהשוואת $\mathcal{D}_{lazy}$ ו- $\mathcal{D}_{opt}$ ניתן לראות שמאוד מהר ההפרש הביצועים נהיה זניח.

השוואה בין q שונים ככל ש- n גדל

השוואה בין $\mathcal{D}_{lazy}$ (באדום) לבין $\mathcal{D}_{opt}$ בכחול עבור $q = 6$ (מימין) ו- $q = 2$ (משמאל)

נספח

נרצה לחשב את $P_{err}(S_{i,k=1}, \mathcal{C}, \mathcal{D}_{lazy})$, נזכור שכבר קודם לכן הראנו את קיום השוויון הבא:

$$\sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}_{lazy}(y), c) \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = \frac{1}{q}$$

נציב ונחשב:

$$\begin{aligned} P_{err}(S_{i,k=1}, \mathcal{C}, \mathcal{D}_{lazy}) &= \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \sum_{y \in \Sigma_q^{n+1}} \sum_{c \in D_1(y)} d_L(\mathcal{D}_{lazy}(y), c) \cdot \Pr\{y \text{ rec. } | c \text{ trans.}\}_{S_{d,k}} = \frac{1}{n \cdot |\mathcal{C}|} \sum_{y \in \Sigma_q^{n+1}} \frac{1}{q} \\ &= \frac{1}{n \cdot q^n} \left(q^{n+1} \cdot \frac{1}{q} \right) = \frac{1}{n} \end{aligned}$$

עזרים

(1) במהלך העבודה על הפרויקט קראנו את המאמר:

Daniella Bar-Lev, Yotam Gershon, Omer Sabary, and Eitan Yaakobi (2021). The Error Probability of Maximum-Likelihood Decoding for the t-Deletion Channel.

<https://www.omersabary.com/files/ML-ISIT2021EXT.pdf>

(2) קוד הפונקציה לחישוב מרחק לוויןשטיין לקוח מהבלוג הבא:

[Implementing The Levenshtein Distance in Python | Paperspace Blog](#)

עם התאמות קלות למרחק לוויןשטיין כפי שהוא מוגדר במסמך הפרויקט (מחיקה והוספה של תו בלבד, ללא החלפת תווים)